

De Iersche boer : of de geschiedenis van Petrus Lacy en zijne huisvrouw Suzanna

<https://hdl.handle.net/1874/355332>

gac-

(8)

DE IERSCHE BOER

OF

de geschiedenis van *PETRUS LACY*
en zijne Huisvrouw *SUZANNA*.

NAAR HET ENGELSCH.

Het was op zekeren buitengemeen kouden avond, dat Petrus Lacy, een arm daglooner, het blok turf, hetwelk hij aangenomen had, afgewerkt hebbende, zijnen ouden gescheurden rok aantrok en naar de deur van zijnen aan- nemer wandelde ten einde zijn loon te ontvan- gen. » Ik heb nu geen geld, » zeide de Heer, » maar kom aanstaande maandag, dan zal ik u betalen.»

Hij was omtrent een uur van zijne woning verwijderd, en op zijnen weg derwaarts ging hij het hutje van eenen armen man voorbij, dien hij zeer goed kende. Voor hetzelfde was een klein tuintje, en alles zag er zindelijk en netjes uit. Het is waar, de menschen die in het- zelve woonden waren zeer arm, en hadden veel tegenspoeden; maar, wat er ook gebeuren mogt, Michiel Conner en zijne vrouw waren al- tijd blijmoedig, en men hoorde hen nooit kla-

gen, omdat zij zich verzekerd hielden, dat niets bij geval gebeurt, daar zij in den bijbel gelezen hadden: » Dat zelfs geen muschje op de aarde valt, zonder den wil van God." » Ziedaar nu," zeide Lacy bij zichzelf, » de troost eener vreedzame vrouw; Maria Conner is altijd zacht en goed van humeur, terwijl mijne Suzanna het kwaad erger maakt, door haar gedurig geschreeuw en schelden bij elke beuzeling. Een drooge beet en rust daarbij, is beter dan voorraad in overvloed met onvergenoegdheid." Lacy wist niet dat Salomo bijna hetzelfde gezegd had, want hij las nooit in den bijbel; en wat het ter kerk gaan betrof, dit liet hij over aan hen, die een beter kleed hadden, dan hij, om aan te trekken.

» Wel, buurman," zeide Conner, » hoe gaat het u zoo al in de wereld?" » Dat mogt wel beter zijn," antwoordde Lacy, » want geld is de ziel van alle zaken, en geld heb ik niet." » Ik wenschte dat ik u helpen kon," zeide Conner; » maar ik ontving gisteren mijn weekgeld, en heb het aan Wilson geleend, wiens vrouw ziek te bed ligt; hij zou mij heden betalen, maar hij ging naar huis zonder er om te denken; kom echter binnen en rust wat uit." Maria verwelkomde haren man met een vriendelijk lachje en had de kamer, tegen zijne wederkomst, zeer netjes in orde gebracht. De tafel was zeer schoon geschuurd, de haard

zindelijk aangeveegd, en het eten hing over het vuur. » Kom ga zitten, » zeide de goede Conner, » eet een ei mede, en Maria zal het stukje spek, dat wij gisteren gekocht hebben, in de pan leggen. » Neen, neen, » hernam Lacy, » bewaar het liever tot morgen voor uw middagmaal, gij zult naauwlijks een sober maal hebben. » Maria verstond wat hij meende; zij liet het hoofd een oogenblik hangen, maar weldra weder vrolijk opziende, zeide zij: » Indien gij, lieve man, geen geld gekregen hebt, moeten wij het maar zien te stellen, zoo goed wij kunnen; daar God ons gezondheid en dankbare harten geeft, behooren wij niet te klagen bij het ontbreken van een middagmaal. » Gij zijt eene goede vrouw, » zeide Lacy, » mijne Suzanna, zal mij zulk een troost niet geven. » Misschien, » zeide Maria, » moedigt gij haar ook niet aan om zoo te doen? » Aanmoedigen! » hernam Lacy, » ik weet niet wat gij daardoor verstaat; ik werk hard de gansche week, ik verspil des zaturdags nooit een' duit in de herberg, en des zondags hebben wij een klein, zeer gering middagmaal, en een glaasje bier toe. » En hoe brengt gij den avond door? » vroeg Conner. » O zeer goed, » zeide Lacy, » Suzanna doet somtijds haren mantel om en gaat dan naar Anna Dillon, terwijl haar goede man en ik, gerust een pijp rooken. » Gaat gij nooit naar de kerk? »

zeide Maria. » Wel zeker doe ik het nu en dan,» hernam Lacy, » en Suzanna ook, wanneer zij een nieuw lint op haren ouden hoed krijgt, en er dus wat ordelijk uitziet; ik weet nog zeer goed dat zij tweemaal ging op den dag, toen de rentmeester van onzen landheer, haar een nieuw kleedje geschonken had.» Maria schudde het hoofd, en Lacy was er niet over te vreden. » Het kan zijn,» zeide hij, » dat gij denkt dat wij niet godsdienstig zijn, zoo als gij het noemt; maar ik geloof dat wij even zulke goede Christenen zijn als zij, die er zoo veel beweging van maken; ik leerde, toen ik een jongen was, de tien geboden, en herinner mij dezelve genoeg om ze nu te houden. » En denkt gij, dat het houden dier geboden, op zulk eene wijze als gij er van spreekt, u in den hemel zal brengen?» zeide Conner. » Zeker denk ik dat,» hernam Lacy, » en wat zou er mij anders brengen?» » En zijt gij zeker,» zeide Conner, » dat gij die geboden houdt, en nooit een derzelve overtreedt?» » Ja, daarvan ben ik zeker,» zeide Lacy, » en ik daag u en elk ander uit, het tegendeel te bewijzen.» » Ik zal het u dadelijk toonen,» zeide Conner, den bijbel opnemende. » Neen, ik dank u,» zeide Lacy, » ik kon daar genoeg van weten indien ik wilde; maar ik houd niet van preken, het is slecht voedsel voor hen die brood noodig hebben. Wordt de bijbel

niet gezegd het brood des levens te zijn?" riep Maria uit. »Het is mogelijk," zeide hij, »maar ik kan van geen boek leven." «Ach! buurman," zeide Maria, »indien gij maar wilt leeren tot God op te zien!" »Ea!" hernam Lacy, opstaande en de spade over zijnen schouder werpende, »met al u spreken, Conner, komt gij er slechter af dan ik, hoe zult gij de vier hongerige kleinen morgen voeden?" »Wij bekommeren ons daar niet veel over," zeide Maria, »want Hij, die de jonge raven voedt, heeft beloofd, dat Hij de kinderen der menschen niet te vergeefs om voedsel zal laten roepen." »En indien dat zoo was," voegde Conner er bij, «kunnen wij vasten; Gods zoon leed verscheidene dagen honger en dorst, en zouden wij morren, wanneer Hij ons dezelve eene enkele keer laat gevoelen?" Lacy kon geen ander antwoord bedenken dan: »Goeden nacht." Terwijl hij naar huis wandelde werd hij al gemelijker, en verwonderde zich dat Conner zoo den predikant speelde; hij dacht dat Maria's vergenoegdheid alleen vertooning was, maar daar het haar toch weltevreden maakte, wenschte hij dat zijne Suzanna het ook leeren mogt.

De menschen maken dikwijls zelve twist, omdat het schijnt dat zij twist zullen krijgen. Toen Suzanna hem zag, liep zij vrolijk hem te gemoet, zeggende: »O Pieter! ik heb het schoon-

ste ontwerp voor morgen gemaakt! Maar hoe norsch zijt gij? Wat is daar de reden van? Waar is de thee? Waarom ziet gij zoo donker en droevig?" » Ach! ik heb geen thee, geen aardappelen, en geen geld om het een en ander te koopen," » Geen geld! waar is uw weekgeld? » Mijn heer had kruis noch munt," zeide Lacy, » begin dus nu maar weder te schelden." » Ziedaar," schreeuwde Suzanna! » gij maakt altijd twist met mij, omdat gij mij zoo inschikkelijk vindt; geen weekgeld! geen thee! en gij wordt naar huis gezonden zonder eenen penning in uw zak!" Zij ging op deze wijze eenen geruimen tijd voort; en daarna op een pakje ziende, dat onachtzaam opgevouwen, op eenen stoel lag, begon zij met eene droevige stem te klagen, « Daar heb ik mijne arme vingers den ganschen dag op afgewerkt! en ik heb mijn kleed van onder tot boven omgekeerd, zoodat het er zoo goed als nieuw uitziet; ik zou Anna Dillon hebben gaan vragen om thee te komen drinken, en eens in de buurt rond te wandelen, maar ik ben een ongelukkig schepsel, en gij zijt een slecht man, door zoo te handelen." Juist toen zij hare stem door schreeuwen en schelden verloor, ging de deur open, en Conner kwam binnen. » Ik verzoek verschooning," zeide hij, » zoo maar binnen gekomen te zijn, maar ik ben spoedig hier naar toe ko-

men gaan, om u te vragen of gij morgen bij ons wilt komen eten? Wilson heeft mij het geld gebragt, en nu hebben wij nog een stukje vleesch voor u." Suzanna droogde hare oogen, ontvouwde haar kleedje en glimlachte. » Ik bedank u vriendelijk, » zeide Lay, » maar gij hebt er zoo velen van uzelfen." Dat komt er niet op aan, » hernam Conner, » hoe meer, hoe vrolijker; komt vroeg, en gaat met ons naar de kerk."

2de HOOFDSTUK.

Hoe aangenaam is de rustdag! en hoe goed is God, die niet alleen voor den geringsten zijner schepselen een dag van rust geeft, maar ook eischt. Het arme paard, dat de geheele week den zwaren ploeg trok, eet nu het gras op zijn gemak, of trekt een mond vol hooi uit de kreb; de geduldige ezel, die menige mand turf naar de stad droeg, loopt nu heen en weêr den weg langs, en voedt zich met de distels der heggen. Ik hoop dat er geen kinderen gevonden worden, die wreed genoeg zijn om hen te kwellen of te pijnigen. » God is de Schepper van alle schepselen." zeide Michiel Conner tot zijne jongens, » en Hij zal zelfs diegenen straffen, die de arme ezels uit moedwil slaan.

Pieter Lacy kwam met zijne vrouw vroeg

genoeg naar de morgenkerk; Suzanna keek zeer scherp, en hield haar hoofd omhoog; maar Maria scheen niets minder gelukkig dan te voren, zij had geen zwierig, maar slechts een eenvoudig blaauw geruit kleedje aan, met eene zwarte muts, welke er nieuw uitzag, omdat dezelve zorgvuldig bewaard was, en zij dezelve niet liet rondslingeren en vuil worden. Zij had uit den bijbel geleerd dat God de hoogmoed haat, en dat het sieraad van eenen zachtmoedigen en stillen geest datgene is, wat Hij bemint; en dit dus betamelijker is voor eene christelijke vrouw, dan het vlechten van haar en het aantrekken van rijke kleederen. » Inderdaad het is droevig, » zeide zij dikwerf, » een behoeftig ligchaam te aanschouwen, dat uit het stof der aarde gevormd is en tot hetzelfde zal wederkeeren, opgepronkt en opgeblazen, als of het iets groots ware in Gods oog, terwijl de onsterfelijke ziel verwaarloosd wordt; zoodat, wanneer zij in den jongsten dag onvoorbereid gevonden wordt om den Regter te ontmoeten, te zamen met een bevend ligchaam, tot den poel des eeuwigen vuurs zal moeten veroordeeld worden » Zij gingen spoedig naar de kerk, en de twee oudste jongens gingen met hen mede. Lacy kon niet nalaten op te merken, hoe eerbiedig Conner en Maria aan de geheele dienst deelnamen; hij zag dit en verwonderde zich; hij kon niet gevoelen, hetgene zij ge-

voelden, noch bidden gelijk zij; echter wenschte hij het zoo te kunnen doen, en werd eindelijk niet te leur gesteld: God, die het hart des menschen ziet en al zijne gedachten kent, wil de nederige gebeden verhooren eener ziel, die haren eigenen zondigen aard en de behoefte aan eenen Zaligmaker begint te gevoelen; het uitwerksel van den invloed des H. Geestes op degenen die Hem zoeken. Gedurende de godsdienst keek Suzanna in de kerk rond, maar, ofschoon er niemand zoo opzigtig gekleed was als zij, waren er echter weinigen welke acht op haar gaven.

In de preek sprak de Predikant gelijk een vader tot zijne kinderen. Onder anderen zeide hij hoe zondig en onwetend zij van nature waren, en hoe vruchteloos al hunne pogingen om God te behagen, zijn moesten, ten ware zij door Zijnen Zoon tot Hem kwamen, (Joh. 14: 6,) door Wiens bloed zij alleen van alle zonden gereinigd konden worden, en bekleed met het bruijlofskleed der gerechtigheid onzes Verlossers. Dat zij van God moesten leeren, gevoel van hunnen verdorvenen toestand te verkrijgen, en, tot een volkomen vertrouwen op de verdiensten van hunnen Verlosser gekomen zijnde, daarop alleen ootmoedig vergeving zoeken, en in Gods bepaalden weg het geschenk van een vernieuwd hart konden ontvangen, en dat, wanneer hunne vorige geneigdheden en zondige

wegen verwisseld zouden zijn met godvruchtige begeerten en heilige onderzoekingen, zij nieuwe schepselen zouden worden. *Want zoo dan iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbij gegaan, ziet, het is al nieuw geworden.* (2 Cor. V: 17.)

Hij sprak ook van hetgeen op deze groote verandering volgde, van de vruchten dezer bekeering van de zonde tot de gerechtigheid; hoe de ware Christen vol liefde is omtrent zijne medeschepselen, en zijnen naasten als zichzelf lief heeft; hij toonde hun aan, dat zij zich niet langer in de zonde konden toegeven; voornamelijk, gewaagde hij van het zondigen der gramschap, hetwelk Christenen geheel moeten nalaten en dat het veroorzaken van gramschap een even groot kwaad is. Het was eene preek die Lacy zeer ter harte ging; hij zou alles gegeven hebben, indien hij dezelve beter had verstaan; en wat zijne vrouw betreft, deze vergat voor een oogenblik haar kleed, terwijl zij naar den Predikant luisterde. Lacy en Suzanna vroegen niets tot na den eten, toen Conner zeer eerbiediglijk God gedankt had, voor al het goede dat Hij hun toezond; eindelijk zeide hij: » Conner, hebt gij de preek verstaan? » » Ik geloof ja, door Gods zegen, » antwoordde Conner. » Nu ik luisterde gestadig, » zeide Lacy, » maar ik kon slechts zeer weinig begrijpen van hetgene hij meende,

uitgenomen toen hij sprak van toorn en zulke andere slechte driften, onder dit zeggen zag hij Suzanna aan. » En van het verwekken tot toorn, » hernam Suzanna, hem aanzien- de. » Maar, hebt gij niet verstaan wat hij zeide omtrent het liefhebben van elkanderen? » vroeg Maria. » Ik denk ja, » antwoordde Lacy, » maar wat meende hij door het komen tot Christus om gereinigd en bekleed te worden? » » Hij meende, » antwoordde Conner, » zoo als de bijbel ons leert, dat niets onze zonden kan afwasschen, dan het bloed dat voor ons aan het kruis vergoten werd, en wij, al het vertrouwen op onze eigene werken verzakende, voor het bekleedsel der zaligheid de gerechtigheid van Christus moeten aannemen, welke alleen ons bekwaam kan maken, om voor God te verschijnen. » » Ik veronderstel, » zeide Suzanna, « dat er eenige zeer goddelooze menschen tegenwoordig waren, tot wien de predikant dit zeide. » » Ach! » zeide Conner, « tot de besten ook; er is niemand in de wereld geschikt om in den hemel te komen, zonder zoo gereinigd en bekleed te zijn. » » Dat is verwonderlijk! » riep Lacy uit, » want veronderstelt dat gij en ik, en onze vrouwen, alle zondaren zijn, zoo kunnen deze kleine jongens toch geene zondaren genoemd worden? » » O ja! zeker zijn wij dit! » zeide de kleine Willem, zijn hoofd treurig schuddende,

» Pieter en ik zijn slechte jongens; ik heb tweemaal gelogen; en Pieter heeft eenen appel geplukt, dien vader hem bevolen had niet aan te raken.» » Arme kinderen,» zeide Suzanna, » en denkt gij dat zulke beuzelingen u uit den hemel zullen houden?» » Dat zullen alle zonden doen,» zeide Conner; een klein pen-nemes kan zoo wel het leven doen eindigen, als een groot zwaard; zij wisten dat het niet goed was, en echter deden zij het, en dat was zonde; zoo klein als zij zijn, gevoelen zij reeds de behoefte aan vergeving hunner zonden, door den Heer Jezus Christus.»

Lacy voelde zich eenigzins ontroerd. « In-dien dit waar is,» dacht hij, » welk een ver-achtelijk zondaar ben ik dan.» Hij leunde ee-nigen tijd met zijn hoofd op zijne hand, toen op de tafel slaande riep hij uit, » ik zal zulks nimmer begrijpen!» » Mijn goede buurman, dit kan niet worden verstaan zonder dat de ge-nade Gods ons dit leere.» » Hoe kan een mensch die genade verkrijgen?» vroeg Lacy. » Door er om te bidden,» hernam Maria, » wij moeten dikwijls zeggen, Heer! leer ons bid-den. Onze Zaligmaker zegt: « hij die tot Mij komt zal ik geenszins uitwerpen; bidt en gij zult ontvangen, opdat uwe vreugde volkomen zij; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal open gedaan worden.» » En zal het bidden mij alle dingen leeren?» vroeg Lacy. » De

H. Geest zal u leeren verstaan," hernam Conner, » hetgeen gij in den bijbel leest en van den Predikant hoort. Wanneer wij de schriften lezen, laten onze gebeden dan zijn: Heer open mijne oogen, opdat ik de wonderbare dingen uit Uwe wet moge aanschouwen." » Nu, indien ik tijd had, zou ik den bijbel lezen." » kunt gij denzelven niet lezen, zoo als ik doe des avonds na het werk, en des zondags? " » Neen," zeide Lacy, » ik ben des avonds te moede om mij met lezen op te houden; en de zondag is de eenige dag dien ik heb om mij vrolijk te maken." Zoo verstikt de duivel altijd de eerste vonken van overtuiging in ons hart, en maakt ons onwillig om naar zegen te streven. Lacy en Suzanna beschouwden zich zelve als voortreffelijke christenen, omdat zij in de kerk geweest waren, en gedurende den wekelijkschen arbeid vergaten zij spoedig de waarschuwendende stem des predikants en van Conner. Den volgenden zondag aan het ontbijt, zeide Lacy tot zijne vrouw, » wilt gij naar de kerk gaan, Suzanna? " » Ja," zeide Suzanna, « ik denk dat ik gaan zal." » Ik wil ook gaan," hernam Lacy, » maar ziet het er niet regenachtig uit? " » Ja, de wolken zijn donker," antwoordde Suzanna; » maar misschien zal het ophelderen." Lacy geeuwde, rekte zich uit, stak zijn pijp aan en verviel in gepeins; een uur daarna zeide hij, uit de deur

ziende, » Het is nu te laat." » Dat is uwe schuld," zeide Suzanna, » ik was geneigd om te gaan." Lacy was gereed een bits antwoord te geven, maar zich herinnerende wat de predikant gezegd had aangaande het verwekken van toorn, zweeg hij, en toen Suzanna de kamer uitging, was hij zoo hoogmoedig als of hij eenen leeuw gedood had; want niets is zoo aangenaam als de gedachte dat wij in staat geweest zijn eene slechte geneigdheid te boven te komen. » Ik denk," zeide hij bij zichzelf, » dat ik nu zeer braaf zal worden." Suzanna kwam nu te rug met haar kleed en hing het voor het vuur, want het weder was vochtig geweest. » Neem uw' vuile pijp weg," zeide zij tot haren man, » mijn kleed zal door dezelve bederven." » Welk eene beweging maakt gij over uw kleed," hernam hij, » het zou beter zijn, dat gij er aan dacht om mijn hemd te wasschen." » Geen redenen," zeide zij, » ik zeg u dat gij mijn kleed niet vuil maakt." » En ik zeg, dat ik doen zal zoo als ik verkies, vrouw;" hernam hij, » tabak zal uw kleed niet bederven; kijk hier:" en hij was zoo boosaardig om er asch op te laten vallen." Suzanna schreeuwde luid, rukte zijne pijp weg, brak dezelve en wierp de stukken naar hem toe; dit was te veel voor Lacy's geduld; ofschoon hij niet dikwijls driftig werd, nam hij het kleed, en, naar de deur loopende,

slingerde hij hetzelfde door de modder die voor het huis lag; veel gekijf volgde hierop. Lacy liep het huis uit; »Ach!» dacht hij, «indien wij naar de kerk gegaan waren, zou dit niet gebeurd zijn.» Hij schaamde zich, zich zoo op zijne vrouw gewroken te hebben, na dat hij haar zoo getergd had, maar hij was te halstarrig om weder te keeren en zich met haar te verzoenen. Hij wandelde naar Conner's hutje en toen hij de deur voorbij ging, hoorde hij duidelijk het snikken eener vrouw binnen hetzelfde; zulk een geluid was zeer vreemd in die gelukkige en vreedzame woning; hij bleef voor de deur stilstaan, en hoorde Maria snikken: »Ik weet, ik weet dat Hij hem zal beveiligen en behouden; — maar mijn leven, — mijn man!» meer kon zij niet zeggen; en daarop trad Lacy binnen.

Daar lag de arme Conner op zijn armoedig bed; de dood was op zijn gelaat geteekend, zijne wangen waren bleek, zijne lippen blaauw, zijne oogen hol; eerst zag hij op zijne vrouw en kinderen, en scheen diep bedroefd, maar daarna zag hij op naar den hemel, en hij werd vertroost. Maria zat naast hem; haar voorschoot was geheel nat van hare tranen; zij poogde haar verdriet te verbergen, en met weenen op te houden, maar kon niet; hare oogen zochten in het rond als naar eenigen troost, maar, wanneer zij het veranderde gelaat van haren

man aanzag, was zij buiten zichzelf, en kon alleen, gelijk hij, in nederige onderwerping tot God opzien; Willem zat op zijn stoeltje, met zijn kleine zusje op den schoot; Pieter stond bij zijne moeder te schreijen en de kleinste sloop in de wieg. Willem was de eerste die Lacy zag, en pogende te spreken, barste hij in tranen en snikken uit. Zijn vader wendde langzaam zijne oogen naar hem, en zag Lacy; een glans van genoegen kwam op zijn gelaat, en toen eerst zag hem ook Maria. Hare droefheid barste op nieuw weder uit: « Ach buurman! buurman! hij sterft!” riep zij uit. Lacy kon geen woord spreken, maar hij schudde hare hand, en wendde zich toen tot Conner. » Lacy,” zeide deze arme man, met eene zwakke stem, » gij zijt verwonderd mij zoo te zien; — gij verliet mij gisteren avond frisch en gezond, maar een wagen met paarden ging aan het hollen en over mij heen, — ik sterf!” » Laat mij den geneesheer gaan halen,” riep Lacy; » Hij is hier geweest, er is geene hoop.” Conner sprak deze woorden bedaard, maar zij schenen Maria het hart te doorboren » Geene hoop! geene hoop!” herhaalde zij » hij moet sterven!” » Sterf niet, vader!” zeide de kleine Pieter, met eene weemoedige stem. » O vader! vader! gij zult ons zeker niet verlaten!” snikte Willem; » Wie zal ons uit den bijbel leeren; of ons den weg ten hemel wij-

zen?" » Ik wenschte van God, dat ik het konde!" riep Lacy uit en zuchte. » God verhoore dat gebed!" riep de godvruchtige Conner uit, » ik weet, dat Hij hetzelfde hoort, en ik vertrouw, dat Zijnen H. Geest u tot Jezus, mijnen Vriend, zal brengen, en u leeren anderen daar henen te leiden." » Hij kan niet," zeide Lacy, » ik ben te verachtelijk, te zondig, te slecht; Hij kan niet." » Hij zal," hernam Conner vuriglijk, » indien gij uwe zonden en de behoefte aan eenen Zaligmaker gevoelt, zult gij Hem vinden, en uw stervensuur zal even gerust zijn, als het mijne." Lacy was geheel ontroerd; hij ging zitten, bedekte zijn aangezicht en weende; zelfs Maria sloeg eenen vriendelijken blik van haren stervenden man af, op den ontwakenden zondaar.

Men had om den Predikant gezonden, welke nu binnen kwam; hij zag met aandoening naar Conner, die zijne eigene smarten vergat, en, op Lacy wijzende, zeide: » Troost hem," daarna fluisterde hij Maria in, dat zij Suzanna zou laten halen. De Predikant tikte Lacy op den schouder en zeide: » Mijn vriend! staat op, en aanschouwt een leerzaam tooneel: »*het sterfbed eens Christens.*" Hij gehoorzaamde, en naderde het bed met degenen die gekomen waren om hunnen stervenden buurman te bezoeken; want Conner was bemind, of ten minste geacht door allen die hem kenden. » Mijnheer!" zeide Conner

tot den Predikant, » ik vertrouw dat mijne zonden, die groot en vele zijn, vergeven zijn.”

» Het bloed van Christus reinigt ons van alle zonden,” antwoordde de Predikant, » geloof alleenlijk, en gij zult de heerlijkheid Gods zien.”

» Het is zoo,” riep Conner, » ik gevoel het, ik verlaat mijne vrouw en kinderen, maar mijnen Verlosser kan ik niet verlaten; Hem heb ik lief!”

» En Hij zal u ondersteunen,” hernam de Predikant, » door de donkere doodsvaleijen; dit is geen laat berouw op een doodsbéd. Gij mijn broeder, zocht den Heer en gij vondt Hem; gij kwaamt tot Jezus om hulp toen gij gezond waart en krachten hadt, en Hij zal u niet begeven noch verlaten in uwe benaauwdheid.”

» Ik kan echter niet nalaten eenigen angst te gevoelen,” zeide Conner, » wanneer ik mij herinner dat de jaren die ik in zondige verblindheid des harten heb doorgebracht, veel meer zijn dan die, in welke ik streefde om met God te wandelen.”

» Het is de genadige belofte onzes Gods,” antwoordde de Predikant, » aan zijn geloovig volk, dat Hij hunne zonden en ongeregtigheden niet wil gedenken.”

Suzanna kwam nu binnen, maar was te ontroerd om te spreken.

» Lieve, zeide Conner tot Maria, » bemis dit arme paar menschen, en tracht, met Gods hulp, hen bij te staan op hunnen weg naar den hemel.” Nu

was zijn stervensuur daar: allen knielden neder en deelden met den predikant in de gebeden voor den stervenden man. Conner uitte zeer zacht eenige woorden; Maria boog zich over hem heen, om dezelve te hooren, zij luiden: » Ik weet dat mijn Verlosser leeft, » en deze waren ook zijne laatste. De arme weduwe stond op; groot was de worsteling tusschen de natuur en de godvruchtige onderwerping, maar de laatste overwou; zij hief hare zaamgevouwene handen op, en zeide: » *De Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen, de naam des Heeren zij geloofd!* » Suzanna zag haar aan, en herinnerde zich hare eigene zondige drift en wrok, bij haar laatste beuzelachtig verlies; zij veroordeelde zichzelf, en gevoelde dat zij zich niet met God kon verzoenen, en voor de eerste maal in haar leven gevoelde zij behoefte aan eenen Middelaar. De goede predikant wees op het ljk en zeide: » Ziedaar eene les, die nooit moet vergeten worden: hij was van de wereld, hij was in de duisternis, tot dat het God behaagde, door het licht van Zijne H. Geest de duisternis weg te nemen, en hem te doen wenden tot de eenige zekere toevlugt, onzen Heer Jezus Christus. Van dezen eersten dageraad, begon het licht helderder te schijnen tot op den vollen dag; hij nam toe in de genade, en bad om er in gesterkt en bevestigd te worden. »

» Voor hem had de dood geene verschrikking, maar verscheen als de poort des levens; het graf alleen scheen hem eenen donkeren doortogt, en hij zag over hetzelfde het eeuwige licht en de heerlijkheid in den hemel.»

» Wie kan het zachte gelaat van onzen gestorvenen broeder aanschouwen, zonder uitroepen: » » Laat mij den dood diens regtvaardigen sterven, en laat mijn einde zijn gelijk het zijne! » »

O, lezer! dat gij dus leven, zoo sterven moogt!!!